

**КОВЕЛЬСЬКА МІСЬКА РАДА
ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ**

РІШЕННЯ

м.Ковель

№ _____

Про затвердження Порядку міжвідомчої взаємодії з виявлення та організації надання соціальних послуг дітям/особам/сім'ям Ковельської територіальної громади, які належать до вразливих категорій населення або перебувають у складних життєвих обставинах

Керуючись п. а) ч.1, ч. 4 ст. 34, ч. 5, 6, 10 ст. 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», законами України «Про соціальні послуги», «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії», постановами Кабінету Міністрів України від 24.09.2008р. №866 «Питання діяльності органів опіки та піклування, пов'язаної із захистом прав дитини», від 22.08.2018р. №658 «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі», від 03.03.2020р. №185 "Про затвердження критеріїв діяльності надавачів соціальних послуг», від 1 червня 2020 р. №585 «Про забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах», від 01.06.2020р. №587 «Про організацію надання соціальних послуг», від 20.08.2021р. №893 «Деякі питання захисту прав дитини та надання послуги патронату над дитиною», наказами Міністерства соціальної політики України від 19.04.2023р. №130-Н «Про затвердження Порядку визначення потреб населення адміністративно-територіальної одиниці/територіальної громади у соціальних послугах», від 13.07.2018р. №1005 «Про затвердження форми обліку соціальної роботи з сім'ями/особами, які перебувають у складних життєвих обставинах» та з метою організації міжвідомчої взаємодії з виявлення та організації надання соціальних послуг дітям/особам/сім'ям, що належать до вразливих груп населення або перебувають у складних життєвих обставинах, виконавчий комітет

ВИРІШИВ :

1. Затвердити Порядок міжвідомчої взаємодії з виявлення та організації надання соціальних послуг дітям/особам/сім'ям Ковельської територіальної громади, які належать до вразливих категорій населення або перебувають у складних життєвих обставинах, що додається.

2. Ковельському міському центру соціальних служб (Інна Третьак), службі у справах дітей виконавчого комітету Ковельської міської ради (Жанна Вельма), територіальному центру соціального обслуговування (надання соціальних

послуг) м.Ковеля (Світлана Смітюх), управлінню освіти виконавчого комітету Ковельської міської ради (Віктор Бичковський), Центру комплексної реабілітації дітей з інвалідністю м.Ковеля (Марія Кисляк) щорічно, не пізніше 15 січня наступного за звітним роком надавати відповідну інформацію для узагальнення та підготовки аналітичної довідки щодо ефективності міжвідомчої взаємодії з питань виявлення та організації надання соціальних послуг дітям/особам/сім'ям управлінню соціальної та ветеранської політики виконавчого комітету Ковельської міської ради.

3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на заступника міського голови Наталію Маленицьку.

Міський голова

Ігор ЧАЙКА

Світлана Созонік 50015

ПОРЯДОК

міжвідомчої взаємодії з виявлення та організації надання соціальних послуг дітям/особам/сім'ям Ковельської територіальної громади, які належать до вразливих категорій населення або перебувають у складних життєвих обставинах

1. Загальні положення

1.1. Порядок міжвідомчої взаємодії з виявлення та організації надання соціальних послуг дітям/особам/сім'ям Ковельської територіальної громади, що належать до вразливих груп населення, або перебувають у складних життєвих обставинах (далі – Порядок) визначає механізм взаємодії структурних підрозділів виконавчого комітету Ковельської міської ради, надавачів соціальних послуг комунальної форми власності, закладів освіти, охорони здоров'я, інших установ, підприємств та організацій, фізичних осіб-підприємців, діяльність яких пов'язана з наданням послуг мешканцям Ковельської територіальної громади, при виявленні дітей/осіб/сімей, які належать до вразливих категорій або перебувають у складних життєвих обставинах та забезпечення надання їм необхідної допомоги з урахуванням їхніх потреб.

1.2. У цьому Порядку терміни вживаються в значенні, наведеному в законах України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про соціальні послуги», «Про охорону дитинства», «Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей», «Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю», «Про запобігання та протидію домашньому насильству», «Про протидію торгівлі людьми», «Про соціальну адаптацію осіб, які відбувають чи відбули покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк», «Про основи соціального захисту бездомних осіб і безпритульних дітей», «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії».

1.3. Порядок є організаційним документом, основною метою якого є визначення алгоритму дій виявлення дітей/осіб/сімей, що належать до вразливих груп населення, або перебувають у складних життєвих обставинах, та організації надання їм соціальних послуг відповідно до індивідуальних потреб.

1.4. Дія цього Порядку поширюється на:

- осіб/сім'ї, дітей, сім'ї з дітьми та вагітних жінок з-поміж вразливих груп населення, та тих, які перебувають у складних життєвих обставинах;
- дітей, щодо яких встановлено або отримано інформацію про наявність (у тому числі ймовірну) чинників, що можуть зумовити складні життєві обставини, про жорстоке поводження з дитиною, загрозу її життю або здоров'ю;
- сім'ї, у яких дітей відібрано у батьків без позбавлення їх батьківських прав;

- сім'ї, де триває процес розлучення батьків і вирішується спір між матір'ю та батьком щодо визначення місця проживання дітей, участі батьків у вихованні;
- сім'ї з дітьми, в яких тривала хвороба батьків перешкоджає їм виконувати свої батьківські обов'язки;
- сім'ї, у яких виховуються діти з інвалідністю та сім'ї, у яких батьки мають інвалідність;
- сім'ї, у яких батьків поновлено в батьківських правах;
- сім'ї з дітьми, де батьки є трудовими мігрантами;
- малозабезпечені сім'ї;
- сім'ї, діти з яких перебувають у закладах інституційного догляду та виховання;
- сім'ї, дітей з яких влаштовано в сім'ю патронатного вихователя;
- сім'ї, у яких діти систематично самовільно залишають місце проживання;
- сім'ї, у яких діти систематично без поважних причин не відвідують заклади освіти;
- жінки, які мають намір відмовитися від новонародженої дитини;
- неповнолітні одинокі матері (батьки);
- діти, які перебувають на вихованні в сім'ях опікунів, піклувальників, прийомних сім'ях, дитячих будинках сімейного типу;
- особи з числа дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування;
- особи з особливими потребами;
- одинокі громадяни похилого віку;
- внутрішньо переміщені особи;
- повнолітні недієздатні особи (у разі відсутності в них опікуна);
- особи, звільнені з місць позбавлення волі;
- особи, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення чи у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації в Донецькій та Луганській областях, забезпеченні їх здійснення, у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, члени сімей загиблих (померлих) ветеранів (війни), Захисників і Захисниць України;
- особи, які проживають на тимчасово окупованій території України та періодично перебувають на території України, на яких органи державної влади здійснюють свої повноваження в повному обсязі, незалежно від наявності або відсутності довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи;
- особи, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України.

1.7. Застосування Порядку ґрунтується на засадах:

- мультидисциплінарного підходу – об'єднання зусиль фахівців різних спеціальностей в найкращих інтересах дитини;
- пріоритету інтересів дитини, врахування її думки під час вирішення питань, що стосуються її життя;

- конфіденційності інформації та збереження персональних даних про дитину/особу/ сім'ю;
- належної уваги до потреб кожної дитини/особи/сім'ї та вироблення найкращих шляхів для забезпечення необхідної допомоги;
- поваги та неупередженого ставлення до дитини/особи/сім'ї, забезпечення пріоритетності їх прав і законних інтересів;
- недопущення дискримінації за будь-якою ознакою (статі, раси, мови, релігійних, політичних або інших переконань, національного або соціального походження, належності до національної меншини, майнового стану, громадянства, віку, стану здоров'я, інвалідності, сімейного стану, статусу біженця, внутрішньо переміщеної особи чи іншої визначеної законодавством категорії мігрантів тощо).

1.8. Суб'єкти взаємодіють на всіх етапах реалізації Закону України «Про соціальні послуги», зокрема щодо:

- визначення потреб населення територіальної громади у соціальних послугах;
- організації, фінансування та надання соціальних послуг;
- здійснення моніторингу надання соціальних послуг, оцінки їх якості та контролю за дотриманням вимог, встановлених законодавством про соціальні послуги.

2. Виявлення дітей/осіб/сімей, що належать до вразливих категорій населення або перебувають у складних життєвих обставинах

2.1. Виявлення дітей/осіб/сімей, що належать до вразливих груп населення, перебувають у складних життєвих обставинах або під впливом чинників, що можуть зумовити потрапляння у складні життєві обставини та проживають/перебувають на території Ковельської територіальної громади забезпечують у процесі виконання службових/посадових обов'язків посадові особи, працівники:

- служби у справах дітей виконавчого комітету міської ради, (далі - служба у справах дітей);
- управління соціальної та ветеранської політики виконавчого комітету міської ради, (далі - управління соціальної та ветеранської політики);
- територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) м. Ковеля, (далі – територіальний центр);
- Ковельського міського центру соціальних служб, (далі – КМЦСС);
- центру комплексної реабілітації дітей з інвалідністю м. Ковеля, (далі - реабілітаційний центр);
- управління освіти виконавчого комітету міської ради, (далі – управління освіти);
- закладів дошкільної освіти та закладів загальної середньої освіти, (далі – заклади освіти);
- ЗПО «Ковельський Палац учнівської молоді імені Івана Франка», (далі - ПУМ);
- комунального некомерційного підприємства Ковельського міськрайонного територіального медичного об'єднання, (далі - КНП Ковельське МТМО);

- управління культури, молоді, спорту та туризму виконавчого комітету міської ради, (далі - УКМСТ);
- Ковельського районного управління поліції ГУНП у Волинській області, (далі - Ковельське РУП ГУНП);
- відділу патрульної поліції у м. Ковель УПП у Волинській області, (далі - ВПП);
- сектору «Ковельське бюро правничої допомоги» Ковельського відділу надання безоплатної правничої допомоги Північно-Західного управління надання безоплатної правничої допомоги Західного міжрегіонального центру з надання безоплатної правничої допомоги, (далі - Ковельське бюро правничої допомоги);
- комунальної установи «Ковельський інклюзивно-ресурсний центр», (далі - КУ «Ковельський інклюзивно-ресурсний центр»);
- комунальної установи «Ковельський молодіжний центр «Місто ідей»;
- Ковельської філії Волинського обласного центру зайнятості;
- інших організацій, установ, підприємств, фізичних осіб-підприємців, діяльність яких пов'язана з наданням послуг дітям/особам/сім'ям.

2.2. Організація надання соціальних послуг та прийняття рішення про надання чи відмову у наданні соціальних послуг за рахунок бюджетних коштів приймає управління соціальної та ветеранської політики.

У разі введення надзвичайного або воєнного стану в Україні або окремих її місцевостях для невідкладного надання соціальних послуг управління соціальної та ветеранської політики може надати право надавачам соціальних послуг державної/комунальної власності приймати рішення про надання соціальних послуг екстрено (кризово) (консультування, надання притулку, догляд, підтримане проживання, короткотермінове проживання, натуральна допомога, транспортні послуги тощо) дітям/особам/сім'ям, які опинилися у складних життєвих обставинах через шкоду, завдану пожежею, стихійним лихом, катастрофою, бойовими діями, терористичним актом, збройним конфліктом, тимчасовою окупацією.

Координація організації надання соціальних послуг щодо виявлення та захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, а також безпосереднє ведення їх справ здійснює служба у справах дітей.

2.3. Суб'єкти взаємодії під час виконання своїх професійних або службових обов'язків першочергово здійснюють виявлення ознак, що можуть свідчити про приналежність дитини/особи/сім'ї до вразливих категорій населення, або чинників, що можуть зумовити складні життєві обставини, наведених у Додатку 1 до Порядку, зокрема серед:

- вагітних жінок, дітей та сімей з дітьми раннього віку – працівники КНП Ковельського МТМО;
- дітей дошкільного та шкільного віку - працівники управління освіти, закладів освіти, УКМСТ, ПУМ, Ковельського молодіжного центру «Місто ідей», Ковельського інклюзивно-ресурсного центру, КНП Ковельського МТМО.

Крім того, ознаки можуть бути виявлені працівниками:

- КМЦСС серед дітей та сімей з дітьми під час контролю за цільовим використанням державної допомоги при народженні дитини;
- управління соціальної та ветеранської політики серед осіб, які звертаються за призначенням державних соціальних допомог та компенсацій.

З метою виявлення серед вагітних жінок ознак, що можуть свідчити про ризик покинення дитини після народження у пологовому будинку або іншому закладі охорони здоров'я, ризик відмови забрати дитину з пологового будинку, іншого закладу охорони здоров'я, намір підкинути дитину або влаштувати до закладу інституційного догляду та виховання дітей, беруться до уваги ознаки, наведені у Додатку 2 до Порядку.

2.4. Виявлення також відбувається через особисте звернення дитини, будь-кого з членів сім'ї, особи, в тому числі з-поміж їх родичів або соціального оточення в усній та (або) письмовій формі, зокрема по телефону, шляхом електронного листування, особистого звернення до представника будь-якого з суб'єктів взаємодії.

2.5. Виявлення дітей/осіб/сімей, забезпечується також під час визначення потреб населення Ковельської територіальної громади у соціальних послугах в процесі збору та аналізу інформації про дітей/осіб/сімей, які належать до вразливих груп населення, або які перебувають під впливом чинників, що можуть зумовити складні життєві обставини.

В ході зазначеної діяльності управління соціальної та ветеранської політики здійснює аналіз отриманих даних від суб'єктів взаємодії про дітей/осіб/сімей, які перебувають у них на обліку, отримують різні види послуг, відповідно до форм, визначених у наказі Мінсоцполітики №130-Н. Зібрані дані можуть бути використані для визначення потенційних отримувачів соціальних послуг, проведення оцінювання їхніх потреб, забезпечення необхідної допомоги та втручання відповідно до потреб.

2.6. Суб'єкт взаємодії у разі виявлення дитини/особи/сім'ї, яка належить до вразливих категорій населення або перебуває під впливом чинників, що можуть зумовити потрапляння у складні життєві обставини інформує про це управління соціальної та ветеранської політики або надавача соціальних послуг не пізніше ніж протягом наступного робочого дня.

Якщо повідомлення стосується дитини, інформація надається також службі у справах дітей за телефоном або направляються на електронну адресу. Усі звернення і повідомлення стосовно дітей реєструються суб'єктами в журналі обліку звернень і повідомлень стосовно дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах.

У разі виявлення суб'єктом взаємодії випадку жорстокого поведіння з дитиною, зокрема домашнього насильства, залишення дитини без піклування батьків такий суб'єкт взаємодії невідкладно інформує про це службу у справах дітей та уповноважений підрозділ органу Національної поліції, у разі виявлення факту вчинення домашнього насильства стосовно недієздатних осіб - уповноважений підрозділ органу Національної поліції та орган опіки та піклування виконавчого комітету міської ради.

Якщо виявлено ознаки, які свідчать, що особа є постраждалою від домашнього насильства, насильства за ознакою статі, або отримано відповідну заяву, за наявності добровільної поінформованої згоди постраждалої особи, не пізніше однієї доби інформується уповноважений підрозділ органу Національної поліції та вживаються заходи, передбачені пунктами 33-35 Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та

протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2018 р. № 658.

КНП Ковельське МТМО забезпечує невідкладне інформування уповноваженого підрозділу органу Національної поліції про всі факти звернення та доставлення до закладів охорони здоров'я осіб у зв'язку із заподіянням їм тілесних ушкоджень кримінального характеру (вогнепальних, колотих, різаних, рубаних, забитих поранень) та записують відомості про такі факти в журналі обліку фактів звернення та доставлення до закладу охорони здоров'я осіб у зв'язку із заподіянням їм тілесних ушкоджень кримінального характеру та інформування про такі випадки уповноважений підрозділ органу Національної поліції, форма якого наведена в додатку до наказу Міністерства внутрішніх справ України та Міністерства охорони здоров'я України від 06.07.2016 №612/679.

2.7. В ході виявлення дитини/особи/сім'ї представник суб'єкта взаємодії інформує особу, батьків або інших законних представників дитини (далі - батьки) про можливість отримати соціальні послуги та мотивує звернутися до КМЦСС, територіального центру, реабілітаційного центру (далі - надавачі соціальних послуг) або до управління соціальної та ветеранської політики, надає необхідні контакти для звернення.

Також суб'єкт взаємодії має повідомити особі або батькам про направлення інформації про їх ситуацію відповідно до управління соціальної та ветеранської політики та/або до служби у справах дітей (у разі потреби) з метою забезпечення необхідної для них допомоги.

3. Розгляд повідомлення та організація надання соціальних послуг

3.1. Управління соціальної та ветеранської політики не пізніше ніж протягом наступного робочого дня після отримання повідомлення про дитину/сім'ю/особу передає інформацію за належністю до територіального центру або КМЦСС, для проведення оцінювання їхніх потреб у соціальних послугах.

Оцінювання потреб дитини/особи/сім'ї у соціальних послугах здійснюється протягом семи робочих днів з дня одержання заяви, звернення, повідомлення про надання соціальних послуг.

Фахівець із соціальної роботи/соціальний працівник територіального центру, КМЦСС, у разі виявлення ним дитини/особи/сім'ї, яка належить до вразливих груп населення або перебуває під впливом чинників, що можуть зумовити потрапляння у складні життєві обставини, протягом семи робочих днів з дати виявлення/отримання повідомлення проводить оцінювання потреб дитини/особи/сім'ї у соціальних послугах та складає акт оцінки потреб за формою, встановленою наказом Мінсоцполітики від 13.07.2018 року №1005 «Про затвердження форми обліку соціальної роботи з сім'ями/особами, які перебувають у складних життєвих обставинах» (далі - наказ Мінсоцполітики №1005), із залученням у разі потреби психолога, медичного працівника закладу охорони здоров'я, педагогічного працівника закладу освіти та/або інклюзивно-ресурсного центру, інших фахівців.

3.2. У випадку отримання звернення/повідомлення (письмового або усного) про ознаки домашнього насильства, загрози життю чи здоров'ю дитини/особи та необхідність надання соціальних послуг екстрено (кризово), оцінювання потреб не проводиться.

Рішення про надання послуг екстрено (кризово) приймається управлінням соціальної та ветеранської політики або надавачем соціальних послуг невідкладно та протягом однієї доби забезпечується надання соціальних послуг.

Підтвердженням надання соціальних послуг екстрено (кризово) повнолітній особі є акт про надання соціальних послуг, що містить відомості про отримувача та надавача таких послуг, надані соціальні послуги, строки, дати їх надання за формою, затвердженою наказом Міністерства соціальної політики України від 18.04.2022 №135 «Про затвердження форми акта про надання повнолітній особі соціальних послуг екстрено (кризово)».

В межах цієї послуги забезпечується психологічна підтримка та консультування (в тому числі телефоном), взаємодія з іншими фахівцями та службами (у разі потреби виклик екстреної медичної допомоги за коротким номером «103», уповноваженого підрозділу органу Національної поліції тощо).

У випадках виявлення (підтвердження) фактів загрози життю чи здоров'ю особи/дитини, пов'язаних із жорстоким поведінням з особою/дитиною, медичні працівники КНП Ковельського МТМО документують цей факт відповідно до наказу Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Порядку проведення та документування результатів медичного обстеження постраждалих осіб від домашнього насильства або осіб, які ймовірно постраждали від домашнього насильства, та надання їм медичної допомоги» від 01.02.2019 №278. Медичні працівники також встановлюють показання до госпіталізації особи/дитини, та у разі потреби – госпіталізують її.

Після візиту фахівець із соціальної роботи протягом 1 (одного) робочого дня передає інформацію про надання послуги кризового та екстреного втручання до управління соціальної та ветеранської політики для внесення інформації до реєстру надавачів та отримувачів соціальних послуг (за умови функціонування реєстру в промисловому середовищі).

3.3. Якщо за результатами оцінювання потреб підтверджується перебування дитини/особи/сім'ї у складних життєвих обставинах або приналежність до вразливої групи населення, фахівець із соціальної роботи складає акт за формою, встановленою наказом Мінсоцполітики № 1005, з пропозиціями щодо переліку соціальних послуг, яких потребує дитина/особа/сім'я. Акт не пізніше наступного робочого дня подається до управління соціальної та ветеранської політики для прийняття рішення про надання соціальних послуг. Сім'я/особа береться на облік надавача соціальних послуг, визначеного у рішенні про надання соціальних послуг.

Також фахівець із соціальної роботи надає особі/сім'ї допомогу в оформленні заяви про надання соціальних послуг і пакету документів, що додаються до неї, відповідно до Порядку організації надання соціальних послуг, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 1 червня 2020 р. №587 (далі – Порядок №587). Якщо особа через похилий вік, інвалідність, стан здоров'я, догляд за дитиною або інші обставини не може особисто подати заяву та пакет документів, зазначені документи до управління соціальної та

ветеранської політики передає фахівець із соціальної роботи надавача соціальних послуг.

У разі підтвердження факту наявності складних життєвих обставин дитини копія акту оцінки потреб дитини/особи/сім'ї передається КМЦСС до служби у справах дітей протягом одного робочого дня після його підписання.

Служба у справах дітей після отримання від КМЦСС копії акту оцінки потреб дитини/особи/сім'ї, приймає рішення про взяття дітей на облік, які перебувають у складних життєвих обставинах, відповідно до Порядку забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі дітей, які постраждали від жорстокого поводження, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 1 червня 2020 р. №585 (далі – Порядок №585).

3.4. Управління соціальної та ветеранської політики протягом десяти робочих днів з дня одержання заяви відповідно до отриманих документів (даних) та з урахуванням результатів оцінювання потреб особи/ сім'ї у соціальних послугах приймає рішення про надання чи відмову в наданні соціальних послуг.

3.5. Управління соціальної та ветеранської політики для прийняття рішення про надання соціальних послуг, а також у разі відсутності надавачів необхідних соціальних послуг у територіальній громаді за місцем проживання дитини/особи/ сім'ї, або якщо запропонована соціальна послуга задовольняє потреби лише частково, діє відповідно до п. 40-41 Порядку №587.

3.6. Рішення про обов'язкове надання соціальних послуг приймається щодо наступних цільових груп:

- батьків, які не виконують батьківські обов'язки;
- осіб, які вчинили насильство за ознакою статі, домашнє насильство чи жорстоке поводження з дітьми;
- осіб, до яких застосовуються заходи пробації відповідно до закону;
- осіб, яких судом направлено на проходження програми для кривдників.

3.7. Соціальні послуги надаються відповідно до державних стандартів соціальних послуг, затверджених Мінсоцполітики.

3.8. Якщо за результатами оцінювання потреб підтверджується перебування дитини/особи/сім'ї у складних життєвих обставинах і, відповідно до соціальної картки особи/сім'ї, затвердженої наказом Мінсоцполітики №1005, випадок кваліфікується як середньої складності або складний, то організація соціального захисту дитини, яка перебуває у складних життєвих обставинах, забезпечується міждисциплінарною командою.

Організацію діяльності міждисциплінарної команди забезпечує служба у справах дітей, зокрема: планує, забезпечує підготовку та проведення засідань, координує виконання плану індивідуального захисту дитини, яка перебуває у складних життєвих обставинах, проводить моніторинг виконання заходів плану.

Члени міждисциплінарної команди беруть участь у складанні індивідуального плану соціального захисту дитини, у виконанні заходів плану, надають пропозиції для внесення змін до плану у разі потреби і з урахуванням динаміки його реалізації.

До участі у засіданнях міждисциплінарної команди запрошуються батьки, діти, які досягли такого віку та рівня розвитку, що можуть брати участь у

прийнятті рішень щодо їх власного життя, інші фахівці, представники органів місцевого самоврядування, залучені до роботи з дитиною та її сім'єю.

3.9. У разі отримання від управління соціальної та ветеранської політики повідомлення про рішення щодо надання соціальної послуги або послуг дитині/особі/сім'ї надавач соціальних послуг зобов'язаний у строк, що не перевищує 7 робочих днів, вжити заходів для надання соціальної послуги відповідно до вимог державного стандарту шляхом підписання договору про надання соціальних послуг з отримувачем послуг або його законним представником, складення індивідуального плану надання соціальної послуги.

3.10. Якщо протягом 10 робочих днів після прийняття рішення про надання соціальної послуги або послуг сім'я з дитиною (батьки дитини), особа відмовилися від співпраці або постійно уникають контактів з представниками надавачів соціальних послуг та не підписали договір про надання соціальних послуг з надавачем соціальних послуг, то про цей факт інформується управління соціальної та ветеранської політики і служба у справах дітей (якщо питання надання соціальних послуг стосується дитини) для вжиття ними заходів із захисту дитини/особи/сім'ї, які перебувають у складних життєвих обставинах.

При цьому надавач соціальних послуг має поінформувати про вжиті ним заходи для забезпечення роботи з дитиною/особою/сім'єю, особою, зокрема, здійснення візитів, контактування телефоном, проведення мотиваційного консультування тощо.

3.11. Якщо надавач соціальних послуг надає особі/сім'ї одночасно кілька соціальних послуг, укладається один договір про надання соціальних послуг та складається один індивідуальний план надання соціальних послуг.

3.12. Надавач соціальних послуг приймає рішення про завершення надання соціальних послуг відповідно до вимог державного стандарту та в порядку і на умовах, визначених законодавством, про що письмово повідомляє управління соціальної та ветеранської політики.

4. Реагування на випадок виявлення дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах внаслідок жорстокого поводження з ними або наявності загрози життю

4.1. Розгляд звернень та повідомлень про дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі дітей, які постраждали від жорстокого поводження, забезпечення їх безпеки, а також надання необхідної допомоги з урахуванням потреб забезпечується відповідно до Порядку №585.

4.2. У разі отримання службою у справах дітей повідомлення про дитину, яка постраждала від жорстокого поводження та/або життю і здоров'ю якої загрожує небезпека, служба невідкладно організовує візит за місцем перебування дитини спільно з представником уповноваженого підрозділу органу Національної поліції, медичним працівником КНП Ковельського МТМО та фахівцем із соціальної роботи КМЦСС.

Під час візиту проводиться оцінка рівня безпеки дитини та складається акт за формою, визначеною у додатку 10 до Порядку провадження органами опіки та піклування діяльності, пов'язаної із захистом прав дитини, затвердженого

постановою Кабінету Міністрів України від 24 вересня 2008 р. № 866 (далі - Порядок №866). За потреби фахівець із соціальної роботи надає послугу кризового та екстреного втручання. До проведення оцінки рівня безпеки дитини можуть бути додатково залучені інші суб'єкти в межах їхніх повноважень.

У випадку виявлення (підтвердження) фактів жорстокого поводження з дитиною, загрози її життю чи здоров'ю, медичний працівник діє відповідно до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 01.02.2019 р. № 278 «Про затвердження Порядку проведення та документування результатів медичного обстеження постраждалих осіб від домашнього насильства або осіб, які ймовірно постраждали від домашнього насильства, та надання їм медичної допомоги». У разі потреби забезпечує надання невідкладної медичної допомоги та госпіталізацію дитини до закладу охорони здоров'я.

4.3. Після надання соціальної послуги екстреного та кризового втручання фахівець із соціальної роботи протягом одного робочого дня інформує управління соціальної та ветеранської політики про її результати та протягом п'яти робочих днів проводить оцінювання потреб особи/сім'ї у соціальних послугах за формою, встановленою наказом Мінсоцполітики №1005.

4.4. Служба у справах дітей протягом семи робочих днів з дати отримання повідомлення про виявлення дитини приймає рішення про взяття на облік дитини, яка перебуває у складних життєвих обставинах у зв'язку із жорстоким поводженням з нею або наявності загрози життю чи здоров'ю дитини відповідно до Порядку №585.

4.5. У випадку рішення про тимчасове відібрання дитини забезпечується її влаштування у сім'ю родичів або знайомих відповідно до наказу служби у справах дітей, або у сім'ю патронатного вихователя, відповідно до Порядку створення та діяльності сім'ї патронатного вихователя, влаштування, перебування дитини в сім'ї патронатного вихователя, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20.08.2021 №893 (далі – Порядок №893).

4.6. Протягом періоду тимчасового влаштування дитини вживаються заходи для усунення причин, які призвели до виникнення складних життєвих обставин, забезпечується надання необхідних послуг сім'ї дитини щодо створення умов для повернення дитини в сім'ю.

Міждисциплінарна команда приймає рішення про завершення роботи з дитиною, якщо ситуація у сім'ї змінилася до стану, що дозволяє залишити дитину з батьками або повернути її у сім'ю з тимчасової форми влаштування.

У разі, якщо сім'я відмовляється від соціальних послуг або припиняє їх отримання без поважних причин, приймається рішення для вжиття дієвих заходів щодо збереження або позбавлення батьків батьківських прав.

5. Реагування на випадки виявлення серед жінок ознак, що можуть свідчити про ризик покинення дитини після народження/ризик відмови від дитини раннього віку/намір влаштування дитини до закладу інституційного догляду та виховання

5.1. У випадку виявлення серед вагітних жінок/породіль ознак, наведених у Додатку 2 до Порядку, суб'єкт взаємодії протягом наступного робочого дня

повідомляє про це управління соціальної та ветеранської політики для організації проведення оцінювання потреб жінки та її сім'ї в соціальних послугах КМЦСС, вжиття заходів із соціальної підтримки жінки та її сім'ї та створення сприятливих умов для виконання обов'язків з виховання та утримання дитини.

5.2. Якщо під час вагітності або після народження виявлені порушення здоров'я дитини, які вимагають обстеження та лікування/спеціального догляду/підтримки сім'ї дитини, працівник КНП Ковельського МТМО мотивує батьків дитини звернутися до КМЦСС для отримання соціальних послуг та за необхідністю до КУ Ковельського інклюзивно-ресурсного центру, реабілітаційного центру.

Інформація про таку жінку/сім'ю також передається КНП Ковельським МТМО, у строк не пізніше трьох робочих днів, до управління соціальної та ветеранської політики у письмовій або електронній формі з метою проведення оцінювання потреб жінки та її сім'ї у соціальних послугах КМЦСС, про що жінка/сім'я має бути повідомлена.

5.3. При виявленні наміру батьків (матері або батька), інших родичів або законного представника відмовитися забрати дитину з пологового будинку, іншого закладу охорони здоров'я, адміністрація закладу охорони здоров'я негайно повідомляє про таку дитину уповноважений підрозділ органу Національної поліції, службу у справах дітей та КМЦСС.

КМЦСС зобов'язаний з'ясувати обставини, що призвели до наміру відмовитися забрати дитину з пологового будинку або з іншого закладу охорони здоров'я, провести у разі потреби відповідну роботу із соціальної підтримки матері з метою зміни її намірів і створення сприятливих умов для виконання нею обов'язків з виховання та утримання дитини та поінформувати у двомісячний строк службу у справах дітей про результати проведеної роботи. У разі, коли мати дитини не перебуває у шлюбі, служба у справах дітей вживає заходів, передбачених пунктом 7⁻¹ Порядку № 866.

5.4. Якщо за результатами оцінювання потреб вагітної жінки/породіллі та її сім'ї визначено перебування жінки (сім'ї) у складних життєвих обставинах, то фахівець із соціальної роботи діє відповідно до розділу 3 Порядку № 866.

5.5. При встановленні факту відмови батьків (матері або батька), інших родичів або законного представника забрати дитину з пологового будинку або іншого закладу охорони здоров'я, виявленні покинутої, підкинутої чи знайденої дитини, вживаються заходи зі складання відповідного акта, форма якого затверджена наказом Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства внутрішніх справ України від 17.12.2013 № 1095/1239.

6. Організація надання соціальних послуг дітям з інвалідністю/порушеннями здоров'я

6.1. У випадку виявлення дитини з ознаками порушення здоров'я, наведеними у Додатку 3 до Порядку, що потребують обстеження для забезпечення необхідної допомоги, будь-який із суб'єктів взаємодії рекомендує батькам дитини звернутися до лікаря загальної практики-сімейного лікаря

(лікаря-педіатра), якому подана декларація про вибір лікаря КНП Ковельського МТМО.

Інформація про таку дитину та її сім'ю також передається суб'єктом взаємодії, який виявив таку дитину, у строк не пізніше трьох робочих днів, до управління соціальної та ветеранської політики, з метою проведення оцінювання потреб дитини та її сім'ї "КМЦСС", про що повідомляється батькам дитини.

6.2. В процесі оцінювання потреб дитини та її сім'ї, фахівець із соціальної роботи КМЦСС з'ясовує, чи зверталися батьки до надавачів медичних та інших послуг у зв'язку зі станом здоров'я дитини та чи забезпечується дитина необхідними соціальними, медичними, реабілітаційними та освітніми послугами, відповідно до її віку та потреб; мотивує їх до звернення у відповідні заклади/установи, зокрема до :

- педіатра/сімейного лікаря для забезпечення обстеження стану здоров'я та розвитку дитини;
- для дітей з інвалідністю до реабілітаційної установи (відділення) для отримання реабілітаційних послуг за кошти, передбачені у державному бюджеті та/або надання послуг із комплексної реабілітації (абілітації) в реабілітаційних установах комунальної та державної форми власності;
- для дітей щодо розвитку яких є занепокоєння, незалежно від наявності інвалідності чи встановленого діагнозу до КУ «Ковельського інклюзивно-ресурсного центру» для проведення комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку дитини, надання психолого-педагогічних, корекційно-розвиткових послуг та забезпечення системного кваліфікованого супроводу дитини з особливими освітніми потребами та її сім'ї.

6.3. Якщо за результатами оцінювання фахівцем із соціальної роботи КМЦСС не виявлені ознаки перебування дитини та її сім'ї у складних життєвих обставинах, та дитина має встановлені порушення розвитку/інвалідність, то визначається потреба дитини та її сім'ї у соціальних послугах, спрямованих на задоволення потреб дитини та на попередження ризику потрапляння сім'ї дитини у складні життєві обставини, зокрема у послугі консультування, інформування, денного догляду для дітей з інвалідністю, супроводу під час інклюзивного навчання тощо. Батьки дитини інформуються про соціальні послуги, та порядок звернення для їх отримання.

6.4. Якщо за результатами оцінювання визначено перебування сім'ї дитини у складних життєвих обставинах, то фахівець із соціальної роботи діє відповідно до розділу III даного Порядку.

6.5. У випадку, якщо при проведенні оцінювання потреб дитини та її сім'ї фахівцем із соціальної роботи КМЦСС будуть виявлені ознаки порушення прав дитини з порушеннями розвитку/ інвалідністю, висновок про результати оцінювання передається до служби у справах дітей для здійснення заходів із соціального захисту дитини.

Якщо батьки дитини або особи, які їх замінюють, ухиляються від виконання своїх обов'язків з виховання дитини, без поважних причин не піклуються про фізичний і духовний розвиток дитини, не створюють умов для отримання нею освіти, підготовки до самостійного життя, харчування, догляду, лікування, реабілітації (абілітації) дитини, що негативно впливає або може

вплинути на її фізичний та психоемоційний розвиток, то такі ситуації розцінюються, як перебування дитини у складних життєвих обставинах та передбачають реагування відповідно до розділу 4 даного Порядку.

7. Моніторинг ефективності міжвідомчої взаємодії з питань виявлення та організації надання соціальних послуг дитині/особі/сім'ї, які належать до вразливих категорій або перебувають у складних життєвих обставинах

7.1. Управління соціальної та ветеранської політики забезпечує моніторинг ефективності міжвідомчої взаємодії з питань виявлення та організації надання соціальних послуг дітям/особам/сім'ям що належать до вразливих груп населення, або перебувають у складних життєвих обставинах, шляхом ведення форми моніторингу.

7.2. Управління соціальної та ветеранської політики узагальнює інформацію отриману від суб'єктів взаємодії, та готує аналітичну довідку щодо ефективності міжвідомчої взаємодії з питань виявлення та організації надання соціальних послуг дітям/особам/сім'ям, яка подається профільному заступнику міського голови.

За необхідності заступник міського голови надає управління соціальної та ветеранської політики методичну підтримку з питань удосконалення роботи з організації допомоги дитині/особі/сім'ї, сприяє залученню до організації надання допомоги інших суб'єктів взаємодії.

7.3. Заступник міського голови раз на квартал проводить нараду із залученням представників суб'єктів взаємодії для обговорення проблемних питань міжвідомчої взаємодії та визначення шляхів удосконалення роботи з організації допомоги дитині/особі/сім'ї.

8. Заключні положення

8.1. Основними завданнями міжвідомчої взаємодії з виявлення та організації надання соціальних послуг дітям/особам/сім'ям Ковельської територіальної громади, які належать до вразливих категорій або перебувають у складних життєвих обставинах є:

- соціальна профілактика – запобігання виникненню складних життєвих обставин та/або потраплянню особи/сім'ї в такі обставини шляхом проведення інформаційно-просвітницької та соціально-профілактичної роботи;
- соціальна підтримка – сприяння подоланню особою/сім'єю складних життєвих обставин шляхом надання допомоги з розвитку/відновлення необхідних умінь та навичок, а також забезпечення їх доступу до відповідних ресурсів, у тому числі органів, установ, організацій;
- соціальне обслуговування – мінімізацію для осіб/сім'ї негативних наслідків складних життєвих обставин, підтримку їх життєдіяльності, соціального статусу та включення у громаду, надання їм соціальних послуг відповідно до індивідуальних потреб;
- соціальна адаптація – здійснення заходів забезпечення інтеграції, адаптації, інформування, правового захисту, створення умов для включення до активного суспільного життя;

- соціальний моніторинг – контроль та оцінка якості наданих соціальних послуг, подолання або мінімізація складних життєвих обставин, створення умов для самостійного розв'язання життєвих проблем.

Керуючий справами

Ігор ЧУЛПА

Індикатори/ознаки,
які можуть свідчити про належність дитини та її сім'ї до вразливих категорій
населення або наявність чинників перебування дитини/особи/сім'ї
у складних життєвих обставинах

1	Один або двоє батьків дитини понад 6 місяців ніде не працюють, не перебувають на обліку в Центрі зайнятості
2	Сім'я понад 3 місяці має борги за оплату житла та комунальних послуг
3	Один або двоє батьків дитини мають невиліковну хворобу / хворобу, що потребує тривалого лікування / психічні та поведінкові розлади (в тому числі, зумовлені вживанням алкоголю чи інших психоактивних речовин)
4	Відсутність у одного/всіх членів сім'ї документів, що посвідчують особу (паспорт, посвідка на тимчасове проживання, в тому числі, свідоцтво про народження дитини/дітей)
5	Сім'я дитини постраждала від пожежі, надзвичайної ситуації, стихійного лиха, катастрофи, ДТП, збройного конфлікту, тимчасової окупації
6	Часте перебування одного з батьків або обох батьків дитини у стані алкогольного сп'яніння або під дією психоактивних речовин
7	Дитина розповідає про факти схиляння її іншими особами до вживання алкоголю чи інших психоактивних речовин
8	Дитина часто перебуває на вулиці у вечірній/нічний час без супроводу дорослих
9	Дитину залучають до праці в урочний або позаурочний час, що виходить за межі допомоги по домогосподарству, і не відповідає віку та стану здоров'я дитини
10	Дитина регулярно самовільно залишає місце проживання
11	Дитину залучають до торгівлі алкоголем чи тютюновими виробами, до жебракування
12	Дитина віком від 7 до 14 років часто залишається вдома сама на тривалий час (понад 12 годин) і без нагляду дорослих
13	Дитина проживає самотійно без нагляду дорослих
14	Батьки дитини часто відсутні за місцем проживання сім'ї через трудову міграцію або тривале лікування
15	Дитина часто проявляє девіантну поведінку (вербальна та фізична агресія, крадіжки, брехня, пошкодження громадського майна, тощо), при цьому батьки заперечують наявність такої поведінки у власної дитини, відмовляються вживати заходів, звертатися до фахівців (психолога)
16	Батьки дитини перебувають у процесі розлучення та вирішують спір щодо визначення місця проживання дітей, участі батьків у їх вихованні, що може супроводжуватися виникненням синдрому відчуження батьків, який має такі прояви: - дитина виражає ставлення до одного з батьків образливою мовою та жорстким супротивом; - дитина непереконливо, незв'язно або легковажно пояснює причини свого неприязного ставлення до одного з батьків; - дитина впевнена в собі і не демонструє амбівалентності, тобто любові й ненависті до одного з батьків, натомість виявляє лише ненависть; - дитина стверджує, що самотійно сформуvala своє неприязне ставлення до одного з батьків; - дитина підтримує того з батьків, із яким проживає, і відчуває потребу захистити

	його/її; - дитина не демонструє почуття провини за своє ставлення до одного з батьків; - дитина використовує запозичені моделі поведінки або описує ситуації, які вона не могла пережити; - вороже ставлення дитини поширюється також на друзів та/або членів сім'ї одного з батьків.
ІНДИКАТОРИ, НА ЯКІ ВАЖЛИВО ЗВЕРНУТИ УВАГУ ПРАЦІВНИКАМ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ	
1	Дитина досягла шкільного віку, але не зареєстрована у жодному закладі освіти
2	Дитина систематично пропускає заняття у закладі освіти або не відвідує заклад освіти без поважних причин понад 5 днів і батьки не попереджають про відсутність дитини працівників закладу
3	Дитина часто скаржиться на погане фізичне самопочуття (головний біль, хронічну втому, сонливість, запаморочення, нудоту, тощо)
4	Батьки дитини не беруть участі у забезпеченні навчання дитини, не приходять у навчальний заклад, не відвідують батьківські збори та не відповідають на дзвінки працівників закладу освіти
5	Дитина часто одягнена не по сезону, не має відповідного шкільного приладдя
6	Дитина часто має неохайний вигляд, брудні та порвані одяг та взуття, стан підручників та шкільного приладдя часто неохайний чи брудний
7	Дитина регулярно відмовляється / не хоче йти додому після закінчення занять у закладі освіти
8	Дитина дошкільного / молодшого шкільного віку регулярно йде додому самостійно, без супроводу дорослого, або її часто забирають різні дорослі, які не мають з дитиною родинних зв'язків
9	Дитина дошкільного, молодшого та середнього шкільного віку часто апатична, не проявляє цікавості до навчальної програми, має низький рівень навчальної успішності, на заняттях поводить пасивно, уникає відповідей на питання педагога
10	Дитина проявляє постійний підвищений інтерес до їжі, їсть квалітивно (поспіхом), намагається приховати продукти харчування, здійснює дрібні крадіжки грошей/їжі, часто скаржиться на те, що голодна, просить їжу у однокласників
ІНДИКАТОРИ/ОЗНАКИ, ЯКІ МОЖУТЬ СВДЧИТИ ПРО ЖОРСТОКЕ ПОВОДЖЕННЯ З ДИТИНОЮ, ДОМАШНЄ НАСИЛЬСТВО, ЗАГРОЗУ ЖИТТЮ ЧИ ЗДОРОВ'Ю	
1	Сім'я дитини ігнорує рекомендації працівників закладу освіти / охорони здоров'я щодо догляду та виховання дитини, забезпечення медичною допомогою
2	Дитина віком до 7 років або дитина у безпорадному стані (хвора, з обмеженням життєдіяльності тощо) залишена без нагляду осіб, які досягли 14 років
3	Один із членів сім'ї, в т.ч. дитина має фізичні ознаки травм щодо яких можливо припустити, що їх було завдано навмисно (садна, синці, укуси, гематоми, травми голови, травми органів черевної порожнини, опіки, травми кісток, травми уздечки верхньої губи (сліди від примусового годування для дітей раннього та молодшого дошкільного віку), травми геніталій, ознаки захворювань, що передаються статевим шляхом, тощо)
4	Дитина має ознаки вживання алкоголю або психоактивних речовин (стан незрозумілої збудженості або млявості, швидка та невиразна мова, різка зміна настрою, безсоння, дратівливість без будь-якої причини, надмірно звужені і розширені зіниці незалежно від освітлення, сліди уколів)
5	Дитина розповідає про факти схилення її іншими особами до вживання алкоголю чи інших психоактивних речовин, втягнення її в жебрацтво (систематичне випрошування грошей, речей, інших матеріальних цінностей у сторонніх осіб)
6	Дитина (або батьки дитини) намагається приховати травми та не озвучує причин

	їхньої появи Дитина завжди носить закритий одяг, надмірну кількість одягу, відмовляється роздягатись на огляді в лікаря
7	Дитина відвідує заклад освіти з ознаками гострих порушень стану здоров'я/інфекційної хвороби (головний біль, біль у животі, підвищення температури, кашель, нежить, висипи на шкірі, тощо)
8	Переважну частину часу дитина пригнічена, тривожна чи боязка, негативно говорить про себе, демонструє різке й тривале в часі зниження навчальної успішності, уникає контактів з однолітками, озвучує наміри про самогубство, часто говорить або комунікує у соціальних мережах про смерть, потойбічний світ, тощо)
9	Дитина негативно ставиться до власного тіла, зокрема навмисне завдає собі болю та тілесних ушкоджень (порізи, садна, опіки, щипки, подряпини)
10	Дитина демонструє сексуалізовану поведінку, часто говорить про статеві зносини, не відповідно до віку обізнана з подробицями статевого життя
11	Дитина скаржиться на біль у животі, зовнішні запалення органів сечової системи, тощо. Розповідає про погрози вигнати її з дому, віддати до інтернатного закладу. Повідомлення щодо інших дітей може бути завуальованим власним проханням про допомогу.
12	Дитина здригається від різких рухів сторонніх, втискає голову в плечі, присутня судомна реакція дитини на підняту руку, при контакті з дорослими має реакцію у страху, тривоги, рефлекторно прикриває голову руками. У дитини спостерігається страх перед батьками, родичами
13	У дитини спостерігається схильність до знущання над тваринами
14	Сусіди скаржаться на часті крики, звуки ударів, порушення спокою
15	Невідповідність отриманих ушкоджень/розладів здоров'я історії, яку розповідає дитина, батьки, родичі
16	Батьки, родичі відмовляються показати дитину, проявляють агресивну поведінку під час візиту фахівців (наприклад, медичного працівника)
17	Постійна відмова батьків, родичів від профілактичних оглядів дитини, ігнорування батьками виконання медичних рекомендацій та санітарно-гігієнічних норм щодо лікування та догляду за дитиною, відмова від госпіталізації дитини, яка потребує негайної медичної допомоги незабезпечення дитини необхідною медичною допомогою, відповідно до її віку догляду
18	Відсутність у дитини, яка має інвалідність/порушення здоров'я, життєво необхідних ліків та виробів медичного призначення
19	Один із батьків скаржиться на обмеження в доступі до сімейного бюджету, відсутність власних коштів, або на заборону працювати
20	Один або декілька членів сім'ї скаржаться на те, що його/її/їх вигнали з дому
21	Проживання дитини у помешканні, що перебуває в антисанітарному чи аварійному стані або належить до нежитлового фонду. В помешканні, де проживає дитина, часто бувають сторонні дорослі особи, зокрема в стані алкогольного сп'яніння або схильних до азартних ігор, антисоціальної поведінки, в тому числі осіб, які повернулися з місць позбавлення волі, споживачів ін'єкційних наркотиків

Керуючий справами

Іван ЧУЛПА

Індикатори/ознаки,
що можуть свідчити про ризик залишення дитини у пологовому будинку/ризик
відмови від дитини раннього віку/намір влаштування дитини до закладу
інституційного догляду та виховання

1	Вагітність небажана чи позашлюбна
2	Відсутня підтримка та допомога з боку батька дитини, інших родичів
3	Вагітна жінка є неповнолітньою
4	Жінка приховує вагітність
5	Жінка висловлюється про вагітність як перешкоду для її майбутнього та для самореалізації
6	Вагітна жінка не приймає рішення про місце народження дитини (заклад охорони здоров'я)
7	Вагітна жінка звернулась до закладу охорони здоров'я з наміром перервати вагітність, або озвучує дилему про те, чи варто їй перервати вагітність чи залишати дитину
8	Вагітна жінка стала на облік до закладу охорони здоров'я на пізніх термінах вагітності (третій триместр), або поступила до пологового будинку без медичної документації
9	Вагітна жінка раніше вже відмовлялась забрати дитину з пологового будинку, або старша дитина/діти виховуються в закладах інституційного догляду та виховання
10	В сім'ї вагітної жінки або відносно неї самої зафіксовано випадки домашнього насильства, насильства за ознакою статі, або жорстокого поводження. У жінки наявні фізичні ознаки травм щодо яких можливо припустити, що їх було завдано навмисно (синці, подряпини, гематоми, травми голови, травми органів черевної порожнини, опіки, травми кісток, тощо)
11	Вагітна жінка має важку хронічну/невиліковну хворобу/важку форму інвалідності / психічні розлади, що може обмежувати її здатність здійснювати належний догляд за дитиною
12	Ігнорування вагітною жінкою виконання медичних рекомендацій та санітарно-гігієнічних норм щодо ведення вагітності, відмова від госпіталізації при потребі негайної медичної допомоги/наявності ризиків загрози переривання вагітності
13	Під час вагітності або після народження у дитини виявлені вади розвитку або інші патологічні стани, які вимагають здійснення спеціального догляду, обстеження та лікування
14	Наявність у вагітної жінки проявів агресії до оточуючих (конфліктність, драгівливість, емоційна нестабільність) чи ознак депресивного стану (замкнутість, апатія, відсутність почуттів та емоцій)
15	Жінка під час вагітності часто (3 рази і більше) змінювала місце проживання, або зовсім не має постійного місця проживання
16	Вагітна жінка ігнорує свій стан, залучається до роботи, що пов'язана із суттєвими фізичними навантаженнями, курить, вживає алкоголь або інші психоактивні речовини
17	У породіллі є ознаки післяпологової депресії (апатичний/пригнічений стан, небажання виходити на вулицю, порушення прив'язаності до дитини, безсоння, втрата апетиту, надмірна тривожність, відстороненість від членів сім'ї, думки про заподіяння шкоди собі або дитині тощо)
18	Породілля не проявляє материнських інстинктів (відмовляється годувати дитину, проводити час з нею, брати участь у лікуванні дитини, самовільно залишила заклад охорони здоров'я)
19	Породілля самовільно залишила заклад охорони здоров'я
20	У породіллі є матеріальні труднощі, в зв'язку з якими вона не має змоги забезпечувати дитині належний догляд та виховання

21	У породіллі відсутнє власне житло/постійне місце проживання або належні умови для проживання з дитиною
22	Батьки дитини раннього віку не відвідують її в закладі охорони здоров'я

Керуючий справами

Іван ЧУЛПА

Ознаки, які можуть свідчити про потребу в обстеженні
стану здоров'я дитини

1	У дитини присутні ознаки розладів харчової поведінки (регулярно відмовляється від прийомів їжі, часто говорить про власну надмірну вагу, схуднення, вживає медикаменти для схуднення, надмірно займається спортом, після прийому їжі штучно викликає блювоту, відбувається постійне помітне зниження ваги тіла, втрата свідомості)
2	Дитина має постійні труднощі з процесом харчування через наявність проблеми з ковтанням, жуванням, патологією зубів/щелеп (відмова від їжі, демонстрування критичної вибірковості щодо продуктів харчування, поява блювотного рефлексу під час або після прийому їжі, захлинання під час пиття, відсутність змоги їсти тверду їжу у віці після 1-го року)
3	Дитина має наявні психологічні порушення (порушення пам'яті, мислення, підвищена збудливість до шуму, світла, «блукаючий» погляд, стереотипність рухів (часте погойдування, клацання пальцями, похитування голови), спроби суїциду, тощо)
4	Дитина має явні порушення слуху (відсутність реакції дитини на звернену мову, на різкі і голосні звуки, відсутність мовлення або спотворене мовлення)
5	Дитина має явні порушення зору (не встановлює зоровий контакт або ж встановлює його в незвичний спосіб, постійне примруження очей при погляді вдалину, косоокість, опущення верхньої повіки, білий колір зіниці ока, різниця у розмірі між очима, тощо)
6	Дитина має труднощі з пересуванням та координацією рухів (кульгавість, потреба в сторонній допомозі під час переміщення у просторі, порушення рівноваги при ходьбі, нетримання предметів в руках, часті травми під час пересування (не стосується дітей першого року життя), тощо)
7	Дитина має труднощі з мовленням (незрозуміла для оточуючих мова, порушення звуковимови, відсутність зв'язної мови, неосмислене спілкування, відсутність мовлення (алалія), заїкання)
8	Наявність значної невідповідності ваги/зросту дитини її віковій нормі

Керуючий справами

Іван ЧУЛПА